

7. „Toldi Miklós” B. E., mely Makón működik, s mely egyesület tagjai az ott tartózkodó egyetemet és főiskolát végzett bajtársak, továbbá az egyesület pártoló tagjai.
  8. „Rákóczi” B. E., mely egyesület tagjai a szegedi gyógyszerész hallgatók, továbbá a szegedi okl. gyógyszerészek.
  9. „Werbőczy” B. E., mely egyesület tagjai a Szegeden tartózkodó végzett joghallgatók, tisztviselők, ügyvédek, bírák.
  10. „Zrínyi” B. E., mely egyesület tagjai a szegedi felsőipariskola növendékei. Valamennyi egyesület élén az egyesület vezére áll, akit az ifjúság 1 évre választ. tanárvezetője minden egyesületnek a Senatus által jóváhagyott magister, aki egyetemi tanár vagy magántanár, akit az ifjúság a vezetésre 5 évenként kér fel. Szeged, 1940. december 8. Babiczky Ede
- a „TURUL” Szövetség kerületi vezére

*CsML VIII. 5. (Horthy Miklós Tudományegyetem Rektori Hivatal iratai)
5. doboz 389/1940-41.*

500. Szent-Györgyi Albert dr. bejelentette, hogy megteremti a szegedi egyetemi hallgatóság diákegységét

Az ifjúság lelkesen csatlakozott a rektor kezdeményezéséhez.

„A katedra lépcsője ezentúl nem választja el a professzort a diáktól” – mondta Szent-Györgyi Albert

Péntek délelőtt 10 órakor a professzorok meglepetésszerűen azt közölték a szegedi Horthy Miklós Tudományegyetem ifjúságával, hogy Szent-Györgyi Albert rektor azonnal tanítási szünetet rendelt el, és meghívja az egyetem diákságát a Szukováthy téri auditorium maximumba, ahol fontos bejelentéseket kíván tenni. A tantermekből és a különböző laboratóriumokból a legnagyobb várakozással siettek át a hallgatók a bölcsészkar nagy előadóterembe, amely 11 órára már zsúfolásig megtelt. A különböző fakultások diáksága, kisebb-nagyobb csoportokba verődve, találgatta a rendkívüli nagygyűlés összehívásának előzményeit és a rektor várható bejelentéseit.

Negyed 12-kor a közel ezer főnyi ifjúság szünni nem akaró tapsai közepette bevonultak a professzorok is, akik között ott láttuk Banner Jánost, Sík Sándort, Halasy-Nagy Józsefet, Greguss Pált, Kiss Árpádot, Veress Elemért, Ivánovics Györgyöt, valamint a magántanárok és tanársegédek népes csoportját. Tetőfokára hágott a várakozás izgalma, amikor Szent-Györgyi Albert rektor belépett a terembe, hóna alatt két magyaros szabású diáksapkával. A nagygyűlés résztvevői helyükről felemelkedve hosszú percekig és rendkívüli lelkesedéssel ünnepelték az egyetem rektorát, akit láthatólag meghatott ez a spontán köszöntés. A tapsvihar elmúltával emelkedett Szent-Györgyi Albert, és többek között a következőket mondta:

– Tisztelt egyetemi polgárság! Ezen az egyetemen új hangulat van kialakulóban, az egyetemei katedra lépcsője ezentúl nem választja majd el a professzort és tanítványt egymástól. Meg szeretném próbálni a mi egyetemünk ifjúságát egy egységbe tömöríteni. Az első céлом és feladatomban, hogy az egyetem legyen az ifjúságé és az ifjúság az egyetemé.

A rektor ezen szavait óriási tapssal fogadta az ifjúság, és ettől kezdve úgyszólván percenként megszakitotta ez a tetszésnyilvánítás a rektor előterjesztését.

– Mint hazafinak – folytatta Szent-Györgyi Albert – céloomban: az ifjúságnak megadni a lehetőségeket a teljes lelki kifejlődésre, mert az egyetemi polgár első hazafias kötelessége a teljes áttekintésű műveltség megszervezése. A kor hibája, hogy nem embereket, hanem tömegeket képez, éppen ezért kell emberebb emberré tenni önmagunkat. Ehhez legrövidebb úton a felelősségtudat kialakításával juthatunk közelebb, tehát az egyetem vezetésében is szerepet szeretnék adni az ifjúságnak. Mert az eddigi diákélet szegényes volt, hiszen pesti érdekképviseletek próbálták megszervezni az ifjúságot, ez persze lehetetlen vállalkozás volt. Az új diákegység senki ellen sem akar fordulni, világnézetet sem akar ráoktrojálni az ifjúságra.

A rektor beszédének további folyamán feltette a kérdést, hogy kívánja-e az egyetem ifjúsága az egységet. A zúgó igenlés után megköszönte a diákság bizalmát, és kijelentette, hogy minden erejével egy tökéletes diákszervezet megteremtésén fog fáradozni. Az előterjesztés után bemutatta a rektor a diákegység tetszetős egyensapkáját, amit Banner János professzor tervezett történelmi tanulmányozások alapján. A sötétkék szövetsapkán világoskék zsinórozás látható, és a címer helyén a Horthy-család családi színeiből összetett dísz, ezzel is emlékeztetni akarván arra, hogy a szegedi egyetem ifjúságát milyen közvetlen szálak fűzik az Universitas névadójához, Magyarország Kormányzójához.

A sapkák bemutatásakor megjegyezte Szent-Györgyi rektor: „Eddig nagy gondja volt, hogy mit is adjon a tanács fejére”. Az őszinte derűséget keltett megjegyzés után azt is bejelentette a rektor, hogy a diákegység megvalósulása esetén az egyetem professzorai és tanácsa is az új tömörülés sapkáját fogják viselni.

A nagygyűlés ezután közös megbeszélő együttesé alakult át, amelyen a rektor felszólítására az egyetemi ifjúság szónokai is előadták terveiket az új mozgalommal kapcsolatban. Strausz Gyula, Técsi János, Talpai Béla, Dobay József és Serfőző Rózsa egyetemi hallgatók hozzászólásai után Greguss Pál dr. professzor Szent-Györgyi rektorban az ifjúság barátját köszöntötte:

– Szívvel-lélekkel a diákegység mellett voltam, vagyok és maradok, és sok sikert kívánok a Rector Magnificus kezdeményezésének.

Rövid szünet után az ifjúság karonként megválasztotta képviselőit a diák-egységmozgalomba azzal a megbízással, hogy sürgősen dolgozzák ki az egyesülés munkatervét. A mindvégig lelkes hangulatú nagygyűlés a Himnusz elénekülésével és Szent-Györgyi rektor éltetésével ért véget.

Szegedi Napló XVI. (1940) december 14. 5. oldal